

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే

॥ పంచవింశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ పంచవింశః సర్గః ॥

రావణేన నిగూఢతయా శుకసారణయోర్వానరసేనాయాం ప్రేషణం,
విభీషణేన తయోర్నిగ్రహణం, శ్రీరామకృపయా మోక్షణం తదీయం
సందేశమాదాయ తాభ్యాం లంకాం గత్వా రావణస్య ప్రబోధనం చ

సబలే సాగరం తీర్ణే రామే దశరథాత్మజే |
అమాత్యౌ రావణః శ్రీమానబ్రవీచ్ఛుకసారణౌ || 6.25.1 ||

సమగ్రం సాగరం తీర్ణం దుస్తరం వానరం బలం |
అభూతపూర్వం రామేణ సాగరే సేతుబంధనం || 6.25.2 ||

సాగరే సేతుబంధం తం న శ్రద్ధధ్యాం కథంచన |
అవశ్యం చాపి సంఖ్యేయం తన్మయా వానరం బలం || 6.25.3 ||

భవంతౌ వానరం సైన్యం ప్రవిశ్యానుపలక్ష్మితౌ |
పరిమాణం చ వీర్యం చ యే చ ముఖ్యాః ప్లవంగమాః || 6.25.4 ||

మంత్రిణో యే చ రామస్య సుగ్రీవస్య చ సమ్మతాః |
యే పూర్వమభివర్తంతే యే చ శూరాః ప్లవంగమాః || 6.25.5 ||

స చ సేతుర్యథా బద్ధః సాగరే సలిలార్ణవే |
నివేశం చ యథా తేషాం వానరాణాం మహాత్మనాం || 6.25.6 ||

రామస్య వ్యవసాయం చ వీర్యం ప్రహరణాని చ |
లక్ష్మణస్య చ వీరస్య తత్త్వతో జ్ఞాతుమర్హథః || 6.25.7 ||

కశ్చ సేనాపతిస్తేషాం వానరాణాం మహాత్మనాం |
తచ్ఛ జ్ఞాత్వా యథాతత్త్వం శీఘ్రమాగంతుమర్హథః || 6.25.8 ||

ఇతి ప్రతిసమాదిష్టౌ రాక్షసౌ శుకసారణౌ |
హరిరూపధరౌ వీరౌ ప్రవిష్టౌ వానరం బలం || 6.25.9 ||

తతస్తద్ వానరం సైన్యమచింత్యం లోమహర్షణం |
సంఖ్యాతుం నాధ్యగచ్ఛేతాం తదా తౌ శుకసారణౌ || 6.25.10 ||

తత్ స్థితం పర్వతాగ్రేషు నిర్ఘరేషు గుహాసు చ |
సముద్రస్య చ తీరేషు వనేషూపవనేషు చ |
తరమాణం చ తీర్ణం చ తర్తుకామం చ సర్వశః || 6.25.11 ||

నివిష్టం నివిశచ్ఛైవ భీమనాదం మహాబలం |
తద్బలార్ణవమక్షోభ్యం దదృశాతే నిశాచరౌ || 6.25.12 ||

తౌ దదర్శ మహాతేజాః ప్రతిచ్ఛన్నౌ విభీషణః |
ఆచచక్షే స రామాయ గృహీత్వా శుకసారణౌ || 6.25.13 ||

తస్యైతౌ రాక్షసేంద్రస్య మంత్రిణౌ శుకసారణౌ |
లంకాయాః సమనుప్రాప్తౌ చారౌ పరపురంజయ || 6.25.14 ||

తౌ దృష్ట్వా వ్యథితౌ రామం నిరాశౌ జీవితే తథా |
కృతాంజలిపుటౌ భీతౌ వచనం చేదమూచతుః || 6.25.15 ||

ఆవామిహాగతౌ సౌమ్య రావణప్రహితావుభౌ |
పరిజ్ఞాతుం బలం సర్వం తదిదం రఘునందన || 6.25.16 ||

తయోస్తద్ వచనం శ్రుత్వా రామౌ దశరథాత్మజః |
అబ్రవీత్ ప్రహసన్ వాక్యం సర్వభూతహితే రతః || 6.25.17 ||

యది దృష్టం బలం సర్వం వయం వా సుసమాహితాః |
యథోక్తం వా కృతం కార్యం ఛందతః ప్రతిగమ్యతాం || 6.25.18 ||

అథ కించిదదృష్టం వా భూయస్తద్ ద్రష్టుమర్హథః |
విభీషణో వా కార్తస్వీన పునః సందర్శయిష్యతి || 6.25.19 ||

న చేదం గ్రహణం ప్రాప్య భేతవ్యం జీవితం ప్రతి |
న్యస్తశస్త్రౌ గృహీతౌ చ న దూతౌ వధమర్హథః || 6.25.20 ||

ప్రచ్ఛన్నౌ చ విముంచేమౌ చారౌ రాత్రించరావుభౌ |
శత్రుపక్షస్య సతతం విభీషణ వికర్షిణౌ || 6.25.21 ||

ప్రవిశ్య మహతీం లంకాం భవద్భ్యాం ధనదానుజః |
వక్తవ్యో రక్షసాం రాజా యథోక్తం వచనం మమ || 6.25.22 ||

యద్ బలం త్వం సమాశ్రిత్య సీతాం మే హృతవానసి |
తద్ దర్శయ యథాకామం ససైన్యశ్చ సబాంధవః || 6.25.23 ||

శ్వః కాల్యే నగరీం లంకాం సప్రాకారాం సతోరణాం |
రక్షసాం చ బలం పశ్య శరైర్విధ్వంసితం మయా || 6.25.24 ||

క్రోధం భీమమహం మోక్ష్యే ససైన్యే త్వయి రావణ |
శ్వః కాల్యే వజ్రవాన్ వజ్రం దానవేష్వివ వాసవః || 6.25.25 ||

ఇతి ప్రతిసమాదిష్టౌ రాక్షసౌ శుకసారణౌ |
జయేతి ప్రతినంద్యైనం రాఘవం ధర్మవత్సలం || 6.25.26 ||

ఆగమ్య నగరీం లంకామబ్రూతాం రాక్షసాధిపం |
విభీషణగృహీతౌ తు వధార్థం రాక్షసేశ్వర || 6.25.27 ||

దృష్ట్వా ధర్మాత్మనా ముక్తౌ రామేణామితతేజసా |
ఏకస్థానగతా యత్ర చత్వారః పురుషర్షభాః || 6.25.28 ||

లోకపాలసమాః శూరాః కృతాస్త్రా దృఢవిక్రమాః |
రామో దాశరథిః శ్రీమాన్ లక్ష్మణశ్చ విభీషణః || 6.25.29 ||

సుగ్రీవశ్చ మహాతేజా మహేంద్రసమవిక్రమః |
ఏతే శక్తాః పురీం లంకాం సప్రాకారాం సతోరణాం || 6.25.30 ||

ఉత్పాట్య సంక్రామయితుం సర్వే తిష్ఠంతు వానరాః |
యాదృశం తద్ధి రామస్య రూపం ప్రహరణాని చ || 6.25.31 ||

వధిష్యతి పురీం లంకామేకస్తిష్ఠంతు తే త్రయః |
రామలక్ష్మణగుప్తా సా సుగ్రీవేణ చ వాహినీ |
బభూవ దుర్ధర్షతరా సర్వైరపి సురాసురైః || 6.25.32 ||

ప్రహృష్టయోధా ధ్వజినీ మహాత్మనాం
వనౌకసాం సంప్రతి యోధుమిచ్ఛతాం |
అలం విరోధేన శమో విధీయతాం
ప్రదీయతాం దాశరథాయ మైథిలీ || 6.25.33 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే యుద్ధకాండే పంచవింశః సర్గః ||